

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.)

stwierdzam nieważność

§ 3 uchwały nr LI/367/10 Rady Miasta i Gminy Wiązów z dnia 28 października 2010 r. w sprawie opłat za świadczenia w Przedszkolu Miejskim „Bajkowy Ogród” w Wiązowie prowadzonym przez Miasto i Gminę Wiązów.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 28 października 2010 roku Rada Miasta i Gminy Wiązów podjęła uchwałę nr LI/367/10 w sprawie opłat za świadczenia w Przedszkolu Miejskim „Bajkowy Ogród” w Wiązowie prowadzonym przez Miasto i Gminę Wiązów.

Uchwała wpłynęła do Organu nadzoru w dniu 9 listopada 2010 r.

W toku analizy zgodności z prawem wymienionej uchwały stwierdzono, że § 3 uchwały został podjęty z istotnym naruszeniem art. 14 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.)-zwanej dalej „ustawą” oraz art. 32 ust. 1 Konstytucji RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. nr 78 poz. 483, z późn. zm.).

Stosownie do art. 14 ust. 5 pkt 1 ustawy, organ prowadzący ustala wysokość opłat za świadczenia udzielane przez przedszkole publiczne w czasie przekraczającym wymiar zajęć, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2. Trzeba wyjaśnić jednocześnie, że według art. 6 ust. 1 powołanej ustawy, przedszkolem publicznym jest przedszkole, które: 1) realizuje programy wychowania przedszkolnego uwzględniające podstawę programową wychowania przedszkolnego; 2) zapewnia bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę w czasie ustalonym przez organ prowadzący, nie krótszym niż 5 godzin dziennie; 3) przeprowadza rekrutację dzieci w oparciu o zasadę powszechnej dostępności; 4) zatrudnia nauczycieli posiadających kwalifikacje określone w odrębnych przepisach.

Zatem, co do zasady, przedszkola publiczne co najmniej w zakresie podstawy programowej wychowania przedszkolnego prowadzą bezpłatne nauczanie. Trzeba także podkreślić, że opłaty za świadczenia przedszkoli mają charakter cywilnoprawny, a zatem zastosowanie ma w tym przypadku zasada ekwiwalentności świadczeń, zgodnie z którą opłatę wnosi się za konkretne świadczenia przekraczające podstawę programową. Stanowisko to jest ugruntowane w orzecznictwie sądów administracyjnych (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 5 lutego 2008 r., III SA/Wr 622/2007, publ. OwSS 2008/2, poz. 43). Charakter tego rodzaju opłaty powoduje, że obowiązek jej uiszczenia istnieje tylko w przypadku faktycznego korzystania z danego rodzaju świadczeń. Tym samym, niedopuszczalnym jest pozbawianie czy ograniczanie możliwości zwrotu opłaty w przypadku nieskorzystania przez dziecko z danego rodzaju świadczeń.

Tymczasem Rada Miasta i Gminy Wiązów w § 3 uchwały postanowiła, że „w przypadku ciągłej długotrwałej nieobecności dziecka, trwającej powyżej 10 dni roboczych w przedszkolu, opłata, o której mowa w § 1, zostanie obniżona proporcjonalnie do czasu trwania nieobecności”. Powołany przepis uchwały wprowadza zasadę, wedle której opłata za świadczenia przedszkola podlega zwrotowi wyłącznie w przypadku ciągłej długotrwałej nieobecności dziecka w przedszkolu trwającej powyżej 10 dni roboczych. Stwierdzić zatem należy, że nieobecność dziecka w przedszkolu w wymiarze mniejszym niż 10 dni roboczych nie będzie skutkować zwrotem opłaty w proporcjonalnej wysokości.

Ustawodawca wskazał w art. 32 ust. 1 Konstytucji, że wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne. Nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiejkolwiek przyczyny (ust. 2) Zasada równości wobec prawa oznacza, że wszystkie podmioty charakteryzujące się daną cechą istotną w równym stopniu, mają być traktowane równo,

tn. według jednakowej miary, bez różnicowań zarówno dyskryminujących, jak i faworyzujących (z orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego: 17/95, OTK ZU Nr 3/1995, s. 177, podobnie: 7/98, OTK ZU Nr 6/1998, s. 505).

Oceniając treść § 3 zaskarżonej uchwały z punktu widzenia standardu równości wobec prawa należy zauważyć, że w opisanym przypadku wspólną cechą, istotnie uzasadniającą równe traktowanie podmiotów prawa, mogłoby być w tym przypadku korzystanie przez dzieci z zajęć przedszkolnych przekraczających podstawę programową. Rada Miasta i Gminy Wiązów przyjęła zaś kryterium długości okresu nieobecności dziecka, uznając, iż jedynym przypadkiem nieobecności dziecka, uzasadniającym zwrot opłaty, jest ciągła długotrwała nieobecność trwająca ponad 10 dni roboczych. Rada naruszyła tym samym zasadę równego traktowania podmiotów prawa posiadających tę samą cechę, istotną dla celu regulacji, poprzez przyjęcie kryterium różnicowania niepozostające w racjonalnym związku z celem i treścią regulacji (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 16 czerwca 2010 r., IV SA/Wr 138/10). Nie ulega także wątpliwości, że regulacja ta narusza zasadę ekwiwalentności świadczeń, gdyż, w opisanym okolicznościach, ustanawia de facto obowiązek uiszczenia opłaty za świadczenia przedszkola publicznego pomimo faktycznego niekorzystania z nich.

Wojewoda Dolnośląski uznał zatem, że § 3 uchwały nr LI/367/10 Rady Miasta i Gminy Wiązów w sposób istotny narusza prawo, co uzasadnia stwierdzenie jego nieważności.

Biorąc powyższe pod uwagę orzeczono, jak w sentencji.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu za pośrednictwem Organu Nadzoru – Wojewody Dolnośląskiego w terminie 30 dni od jego doręczenia.

Zgodnie z art. 92 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Ponadto, w świetle art. 98 ust. 3a ustawy o samorządzie gminnym do złożenia skargi na rozstrzygnięcie organu nadzorczego, dotyczące uchwały rady gminy, doręczone po upływie kadencji rady, uprawniona jest rada gminy następnej kadencji w terminie 30 dni od dnia wyboru przewodniczącego rady.

Wicewojewoda Dolnośląski

Ilona Antoniszyn - Klik